

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS EIKEV • MAAMAR 1

וַיֹּאכִילְךָ אֶת הַמָּן וְגו'

לִמְעַן הוֹדִיעֶךָ וְגו'

« Il t'a nourri de la manne...
afin de te faire savoir »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/eikev/1/

1 ויאכילך את המן וגוי למען הודיעך וגוי. הנה המן הוא בחי' טל כמ"ש ותעל שכבת הטל והוא טל שעתיד להחיות בו את המתים הוא בחי' רחמים רבים

«Et Il t'a nourri de la manne», etc., «afin de te faire savoir», etc. Or, la manne est du niveau de la rosée, comme il est écrit: «La couche de rosée monta»; c'est la rosée par laquelle les morts seront ressuscités dans les temps à venir, et elle est du niveau de la grande miséricorde (rachamim rabbim),

כמאמר מחי' מתים ברחמים רבים ולהבין מהו בחי' רחמים רבים למעלה הנה כתיב וזרעתי את בית ישראל זרע אדם וזרע בהמה

comme le disent les mots: «qui ressuscite les morts avec une grande miséricorde». Pour comprendre ce qu'est, là-haut, le niveau de la grande miséricorde, remarquons qu'il est écrit: «Et Je sèmerai la maison d'Israël de la semence de l'homme et de la semence de la bête»

(בירמיה סי' ל"א ועמ"ש מזה ע"פ ואלה המשפטים) פי' שיש שני מיני נשמות בחי' אדם ובחי' בהמה.

(dans Jérémie, chapitre 31; voir aussi ce qui est écrit à ce sujet sur le verset «Et voici les lois»). Cela signifie qu'il existe deux sortes d'âmes: le niveau de «l'homme» et le niveau de «la bête».

ויובן זה עם מ"ש פני אריה אל הימין כו' שהוא בחי' אהבה ובמ"א תכתיב אריה שאג מי לא יירא (בעמוס סי' ב') וגם ימים נוראים נקראים ע"ש אריה

Cela se comprendra à partir de ce qui est écrit: «La face d'un lion à droite», etc., ce qui correspond au niveau de l'amour; et ailleurs, il est écrit: «Le lion a rugi; qui n'aura pas peur?» (dans Amos, chapitre 2). Les Jours redoutables, eux aussi, sont appelés du nom de «lion»,

כי אריה אותיות יראה והיינו שבחי' אהבה זו של בחי' אריה למעלה הוא מבחי' התגלות גדולתו של הקב"ה ולגדולתו אין חקר שאינו יכול להתלבש תוך עלמין

car les lettres de aryeh (אריה, «lion») sont celles de yirah (יראה, «crainte»). Autrement dit, ce niveau d'amour, celui du «lion» en haut, provient de la révélation de la grandeur du Saint béni soit-Il; or «Sa grandeur est insondable», si bien qu'elle ne peut être revêtue dans les mondes.

ולכן תפול עליהם אימתה ופחד בהתגלות גדולה זו מצד המקבל שאינו יכול להתלבש בהם בחי' זו

C'est pourquoi «la terreur et l'effroi tombent sur eux» devant cette grande révélation, du fait du récepteur, car ce niveau ne peut être revêtu en eux

כמו שהיא למעלה בבחי' אהבה [ועי' המבואר במ"א המשל מחותם בולט נעשה על השעוה צורת

comme elle est en haut, au niveau de l'amour. [À l'image de l'analogie expliquée ailleurs : un sceau en relief imprime dans la cire la forme d'un

חותם שוקע כך מהתגלות גדולתו של הקב"ה נמשך למטה בעולמות בחינת יראה] וזהו ענין שירד על המזבח אש בצורת אריה דאכיל כל קרבנין כו'.

sceau en creux ; de même, la révélation de la grandeur du Saint béni soit-Il fait descendre dans les mondes, ici-bas, le niveau de la crainte.] Tel est le sens du feu descendu sur l'autel sous la forme d'un lion, « qui dévore tous les sacrifices », etc.

דהיינו בחי' חלב ודם שנכלה ונשרף בהתגלות בחי' זו ועי' נאמר כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא ששורף ומכלה כל האשים ובחי' אהבה מקבלים כל העולמות מבחי' פני שור שמהשמאל

C'est-à-dire le niveau de la graisse et du sang, qui sont consumés et brûlés dans la révélation de ce niveau. À ce sujet, il est dit : « Car Havaya, ton D.ieu, est un feu dévorant », qui brûle et consume tous les feux. Tous les mondes reçoivent le niveau de l'amour du niveau de « la face d'un bœuf, à gauche »,

שהוא בחי' גבורה המעלים ומסתיר בחי' גדולה הנ"ל ואהבה שנמשך מבחי' זו נקרא בשם בהמה לשון נוקבא שמקבלת מפני שור הנ"ל ונק' אהבת עולם מפני שאהבה

qui est le niveau de Guevoura (retenue), laquelle dissimule et voile le niveau de grandeur mentionné plus haut. L'amour qui découle de ce niveau est appelé « bête » (behemah), terme désignant le féminin, la Noukva, qui reçoit de « la face du bœuf » mentionnée plus haut. Il est appelé ahavat olam (« l'amour [qui vient] du monde »), car cet amour

זו באה ע"י העלם והסתר חיות אלקות שבתוך העולמות והחיות הוא העולי למעלה בתשוקה נפלאה להתעלות ולהתכלל באחד שהוא מקור וחיי החיים בחי' סוכ"ע כמ"ש אל דמי לך כו'

de cette nature naît du voilement et de la dissimulation de la force vitale divine qui se trouve dans les mondes ; c'est cette force vitale qui s'élève vers le haut avec un merveilleux désir, afin de monter et de s'inclure dans l'Un, qui est la Source et la Vie de toute vie, le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), comme il est écrit : « Ne garde pas le silence », etc. :

קארי תדיר ולא שכיך כו' וכן האדם שמתבונן תמיד בעין שכלו העלם והסתר חיות אלקות שלכן נקרא עולם מלשון העלם והסתר מתעורר בתשוקה נפלאה שמשתוקק ונמשך

« elle appelle sans cesse et ne s'apaise pas », etc. De même, une personne qui contemple constamment, par l'œil de son intellect, le voilement et la dissimulation de la force vitale divine — raison pour laquelle le monde est appelé olam, du mot helem, qui signifie voilement et dissimulation — est éveillée par un merveilleux désir ; elle aspire et est entraînée

בטבע למעלה לאור באור החיים ונק' אהבה זו בחי' בהמה רבה ואהבה זוטא שבתוך העולמות והנה בחי' אדם הוא כמ"ש ועל דמות כו' כמראה אדם כו'.

par nature vers le haut, « afin d'être éclairée par la lumière de la vie ». Cet amour est appelé le niveau de la grande bête (behemah rabbah) ainsi que le petit amour (ahavah zuta), qui se trouve dans les mondes. Or, le niveau de « l'homme » est celui dont il est écrit : « Et au-dessus de la ressemblance... », « comme l'apparence d'un homme... »

דהיינו מארי דאורייתא והוא עד"מ כמו האדם שיש בו רמ"ח אברים ושס"ה גידים. משא"כ אברי בהמה אין בהם מספר זה.

C'est-à-dire les maîtres de la Torah. Cela s'entend par analogie : l'homme possède 248 membres et 365 tendons, tandis que les membres de la bête ne sont pas dénombrés ainsi.

כך התורה היא רמ"ח מ"ע [מצות עשה] ושס"ה מל"ת [מצות לא תעשה] שהיא בחי' גבוה מאהבה ויראה שאהבה ויראה הם רק גדפין לבד לפרחא לעילא במקום התורה:

De même, la Torah comprend 248 commandements positifs et 365 commandements négatifs ; elle est d'un niveau supérieur à l'amour et à la crainte, car l'amour et la crainte ne sont que des « ailes » (gadpin) « pour s'envoler vers le haut », vers le lieu de la Torah.

2 ב והנה כתיב ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך בהמות לשון רבים שיש עוד בחי' בהמה שלמעלה מבחי' אדם והיא הנק' בשם בהמה רבה

2. Or, il est écrit : « Et moi, j'étais stupide et je ne savais pas ; j'étais comme des bêtes auprès de Toi. » Behemot (« bêtes ») est au pluriel, car il existe un autre niveau de « bête », supérieur au niveau de « l'homme », appelé « la grande bête » (behema rabba),

שהיא בחי' אהבה רבה שלמעלה מן הדעת המושג ומלובש תוך העולמות שהוא מבחי' סוכ"ע דכולא קמיה כלא חשיב ממש [והיינו ענין מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער [א"א פ"ד]

qui est le niveau du grand amour (ahava rabba), au-dessus de la connaissance qui peut être saisie et qui se revêt dans les mondes ; car il relève du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), devant laquelle tout est véritablement considéré comme rien. [C'est ce qu'évoque ce qui est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar (Arich Anpin, chapitre 4),

שכל הפרצופים העליונים של א"א ואו"א [ואבא ואימא] זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] יינקו תחלה מבי' בחי' דדי בהמה ע"ש] ומשם נמשך בחי' רחמים רבים.

selon lequel tous les partsoufim supérieurs — Arich Anpin, Abba et Imma ('Hokhma et Bina), Zeir Anpin (les attributs émotionnels) et Noukva (le féminin) — ont d'abord été nourris par deux niveaux des « mamelles de la bête » ; voir là-bas.] Et c'est de là que se déverse le niveau de la grande miséricorde.

דהיינו כמו למשל מלך בשר ודם שמפני גבהותו והתנשאותו על כל השרים והעמים יש בו מדת רחמנות יותר שמרחם על כולם מפני שכולם הם שפלים וגרועים ממנו

C'est-à-dire, par exemple, comme un roi de chair et de sang : du fait de sa grandeur et de son élévation au-dessus de tous les ministres et de tous les peuples, il possède la qualité de compassion à un degré plus grand et éprouve de la compassion pour eux tous, parce qu'ils sont tous humbles et inférieurs à lui.

לכן הרחמנות גדולה מאד בעיניו על גודל ועוצם שפלותם וככה ממש כביכול באור א"ס ב"ה שהכל בטלים במציאות נגדו ית' וכולא ממש כלא חשיבא קמיה ואפי' [ואפילו] עולמות עליונים

C'est pourquoi sa compassion envers eux est très grande, à la mesure de l'ampleur et de l'intensité de leur bassesse. Il en est exactement ainsi, pour ainsi dire, de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il : tout est annulé dans l'existence devant Lui, béni soit-Il, et absolument tout est considéré comme rien devant Lui, même les mondes supérieurs,

כדכתיב הן שמים לא זכו בעיניו ולכן הרחמנות גדולה מאד עליהם איך שהם שפלים וגרועים בתכלית השפלות נגדו ית' שאפי' [שאפילו] על בחי' גי'ע [גן עדן] העליון ותחתון נופל בו רחמנות הנ"ל [כמ"ש מזה ע"פ

comme il est écrit : «Voici, les cieux ne sont pas purs à Ses yeux.» C'est pourquoi la compassion envers eux est très grande : combien ils sont humbles et inférieurs, dans une bassesse extrême, par rapport à Lui, béni soit-Il ; à tel point que la compassion évoquée plus haut s'étend même au niveau du Gan Eden supérieur et inférieur [comme il est écrit à ce sujet au sujet du verset

כי ההרים ימושו כו'] שענין גי'ע [גן עדן] הוא שצדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה כו' ואין זה אלא זיו והארה המתפשטת ממנו ית'.

«Car les montagnes pourront s'éloigner», etc.]. Le Gan Eden consiste en ceci : «les justes sont assis et jouissent de l'éclat de la Chekhina», etc. ; or, ce n'est qu'un éclat et une illumination qui se répandent de Lui, béni soit-Il.

אבל בו בעצמו ובכבודו לא שיחך זה כלל כי הכל בטלים במציאות נגדו ית' ונכללים ביחודו ואחדותו ואין שם דבר בפ"ע [בפני עצמו] שיפול עליו שם דבר ומהות בפ"ע [בפני עצמו]

Mais en Lui-même et dans Sa gloire, cela ne s'applique absolument pas ; car tout est annulé dans l'existence devant Lui, béni soit-Il, et inclus dans Son unité et Son unicité. Là, rien n'existe en soi auquel pourrait s'appliquer le nom de chose ou d'entité indépendante,

כמו גי'ע [גן עדן] כו' [ועמ"ש בד"ה אשירה לה' כי גאה גאה בפ' בשלח בענין עלמא דאתכסיא] ואפילו בחי' עדן שלמעלה מבחי' גן

comme le Gan Eden, etc. [Et voyez ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Je chanterai pour Havaya, car Il s'est élevé hautement», dans la paracha de Béchala'h, à propos du monde caché (alma de'iskasya).] Et même le niveau d'Éden, qui est au-dessus du niveau du Gan («jardin»),

שהיא בחי' חכמה נאמר עליה כולם בחכמה עשית שנחשב בחי' עשי' [עשיה] גשמיות לגבי הקב"ה והרחמנות ע"ז גדולה מאד איך שירדו כ"כ [כל כך] בבחי' מטה להיות נחשב כלא ממש קמיה כנ"ל.

qui est le niveau de 'Hokhma (sagesse) : il est dit à son propos : «Tu les as tous faits avec sagesse», car, par rapport au Saint béni soit-Il, elle est considérée comme le niveau de la fabrication physique (Assiya). Et la compassion à ce sujet est très grande : comment ont-ils pu descendre si bas, jusqu'au niveau d'«en bas», au point d'être considérés comme réellement néant devant Lui, comme mentionné ci-dessus.

3 ומזה יתבונן המשכיל לעורר חרמים רבים על נפשו דהיינו על ניצוץ אלקות שבו שהוא חלק אלוה ממעל ממש מבחי' אלקות ואני ה' לא שניתי היה הוה ויהיה ואתה הוא קודם שנברא העולם כו'

De là, l'homme réfléchi comprendra qu'il doit éveiller une grande miséricorde pour son âme, c'est-à-dire pour l'étincelle divine qui est en lui, laquelle est véritablement «une parcelle de D.ieu d'en haut», de l'ordre du divin : «Moi, Havaya, Je n'ai pas changé» ; «Il était, Il est et Il sera» ; et «Tu es le même avant que le monde ne soit créé», etc.

והוא אסור וקשור בהבלי עולם המעלים ומסתיר אור האמת ועוסק בהבלי עולם שהם כלא ממש ואפילו עוסק בדברי תורה אי עבד בגין יקרי' [יקריה] כו'

Or, elle est emprisonnée et liée aux vanités du monde, qui dissimulent et cachent la lumière de la vérité ; et il est occupé par les vanités du monde, qui ne sont véritablement rien. Même lorsqu'il est occupé par des paroles de Torah, «s'il le fait pour son propre honneur», etc.,

דהיינו שרוצה להשיג איזה דבר להיות נחשב ליש ודבר הרי לימוד זה מתחת השמש שהכל הבל ורעות רוח וכשיעמיק בענין זה בהתבוננות כאו"א [כל אחד ואחד] לפי מה שהוא יודע ומכיר א"ע [את עצמו]

c'est-à-dire qu'il veut atteindre quelque chose afin d'être considéré comme un «quelque chose» (yech), comme une entité, alors cette étude relève de ce qui est «sous le soleil», où «tout est vanité et poursuite du vent». Lorsqu'il approfondira cette question par la contemplation, chacun selon ce qu'il sait et reconnaît de lui-même,

כי ידע אינש בנפשיה יעורר רחמים רבים וחמלה יתירה איך שהוא בתכלית השפלות ורחוק מה' בתכלית

car «l'homme connaît son âme», il éveillera une grande miséricorde et une compassion abondante : il verra combien il est dans un état d'abaissement extrême et combien il est éloigné de D.ieu.

ובזה תחי' נפשו כתח"מ [כתחיית המתים] ממש שענין תחיית המתים יהיה ע"י טל כמ"ש כי טל אורות טליך והוא טלא דנטיף מפומא דעתיקא כו'

Par cela, son âme revivra véritablement comme lors de la Résurrection des morts. Car la Résurrection des morts aura lieu grâce à la rosée, comme il est écrit : «Car Ta rosée est une rosée de lumières» ; et c'est «la rosée qui goutte de la bouche d'Atika (l'Ancien)», etc.

פִּי שִׁיחִיָּה הַתְּגִלּוֹת אֱלֻקוֹת בְּחַיֵּי גִילּוֹי רַב וְעֵצוֹם מִמְּקוֹר וְחַיֵּי הַחַיִּים אִיס בִּיָּה וְנִגְלָה כְּבוֹד הִי כִּיכ [כָּל
כָּךְ] עַד שֶׁאֵפִילוֹ בְּמִקּוֹם שֶׁהִיָּה מֵעֵט מְזַעֵר חַיּוֹת וְקִיּוֹם

Cela signifie qu'il y aura une révélation de la divinité, d'une ampleur et d'une puissance considérables, provenant de la Source et de la Vie de toute vie, l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il ; et « la gloire de Havaya se révélera » à un tel point que même dans un lieu où il ne restait qu'une infime parcelle de force vitale et d'existence,

יִעֲוֹרְרוּ וִיעָלוּ לַמַּעֲלָה לְהַכְלִיל בְּאֶחָד וּלְהַבְטִיל כְּבִיטוֹל נֹר בְּפָנֵי אֲבוּקָה וּיִתְקַבְּצוּ מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת הַמְּוֹדָחִים
שֶׁם וְעִי"ז יוֹכְלוּ לִקְבֹּל חַיּוֹת רַב לְהַחַיּוֹת מֵתִים מִפְּנֵי שֶׁנִּשְׁאָר בָּהֶם קִסְטָא דְּחַיּוֹתָא

ils seront éveillés et s'élèveront vers le haut, pour être inclus dans l'Un et s'annuler comme une bougie s'annule devant une torche ; ils seront rassemblés de tous les lieux où ils avaient été dispersés. Ainsi pourront-ils recevoir une force vitale abondante, afin de faire revivre les morts, car il était resté en eux une « mesure de vie » (kista de'hayouta).

וְכַכָּה מִמֶּשׁ יַחִיָּה אִישׁ אֶת נַפְשׁוֹ הָאֲסוּרָה וְקִשּׁוּרָה בְּהַבְלֵי עוֹלָם וְנִחְשַׁבְתָּ כִּמְיֵשׁ וַיִּתֵּן אֶת רִשְׁעִים
קִבְּרוּ וְכִמְאֲרִי"ל [וְכִמְאֲמֵר רַבּוּתֵנוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה] רִשְׁעִים בְּחַיֵּיהֶם קְרוִיִּים מֵתִים שֶׁאֵפִילוֹ הַחַיּוֹת שֶׁבָּהֶם כִּמְתָּ

De même, exactement, un homme fera revivre son âme, emprisonnée et liée aux vanités du monde, et considérée comme morte, ainsi qu'il est écrit : « Il a placé sa tombe parmi les méchants » ; et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Les méchants, de leur vivant, sont appelés morts » ; car même la force vitale qui est en eux est considérée comme morte.

נִחְשַׁב וְעִי"ז הַתְּעוֹרְרוֹת בְּחַיֵּי רַחֲמִים רַבִּים מִלַּמַּעֲלָה עִי"ז מִתְעוֹרֵר וּמִתְקַבֵּץ הַחַיּוֹת מִכָּל מְקוֹם שִׁישׁ בּוֹ
מֵעֵט מְזַעֵר קִסְטָא דְּחַיּוֹתָא לְמִקּוֹרוֹ וְשִׁרְשׁוֹ וְיִקְבֹּל חַיּוֹת רַב לְהַחַיּוֹת נַפְשׁוֹ:

Et par l'éveil du niveau de grande miséricorde d'En-Haut, la force vitale est ainsi éveillée et rassemblée de partout où subsiste une infime « mesure de vie » (kista de'hayouta), vers sa source et sa racine ; et il recevra une abondante force vitale pour ranimer son âme.

4 ג וְהִנֵּה הַמִּשְׁכּוֹת בְּחַיֵּי רַחֲמִים רַבִּים הַנִּי"ל הוּא עִי"ז יִיג מְדוּת וְהֵינּוּ שְׁלֹפֵי שֶׁהֵם רַחֲמִים רַבִּים בְּלִי גְבוּל

3. Or, la continuation du niveau de grande miséricorde mentionné plus haut s'opère par les Treize Attributs [de Miséricorde]. En effet, puisqu'il s'agit d'une grande miséricorde sans limite,

א"א להתלבש תוך העולמות אם לא ע"י צמצומים דרך י"ג מדות שנותנים מדה ושיעור שיוכלו העולמות לקבלו [וזהו ענין כשמן הטוב כו']

il est impossible qu'elle se revête dans les mondes, si ce n'est au moyen de contractions (tsimtsou-mim), par l'intermédiaire des Treize Attributs, qui lui donnent une mesure et une proportion permettant aux mondes de la recevoir. [C'est là le sens de « Comme l'huile précieuse », etc.,

יורד על הזקן כו' וכמ"ש בזהר ח"א [חלק א'] (דפ"ח א') איהו שמן ואיהו טל ויורד על הזקן שנמשך ומתלבש ב"יג מדות שהם בחי' י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא]

« qui descend sur la barbe », etc. ; et comme il est écrit dans le Zohar, première partie (page 88a) : « C'est l'huile et c'est la rosée », et elle « descend sur la barbe » : elle se prolonge et se revêt dans les Treize Attributs, qui sont le niveau des treize tikounim de la barbe (tikouné dikna).

והיינו מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ"י ויקרא (בדף ט"ו ע"ב) ובפ' אמרו (בדף צ"ד ע"א) בשם הלק"ת [הלכותי תורה (להאריז"ל)] פ' תולדות שיש בדיקנא ב' בחינות שערות והפנימית כו'

C'est ce qu'écrit le Ramaz dans son commentaire sur Vayikra (à la page 15b) et sur la paracha Emor (à la page 94a), au nom du Likkutei Torah de l'Arizal, paracha Toldot : dans la barbe, il existe deux niveaux, les poils et le niveau intérieur [etc.],

ע"ש] והיינו כנגד י"ב שבטים ושבט לוי הכולל כולם ולכן אומרים סליחות וי"ג מדות מר"ח [מראש חודש] אלול ואילך שאז הוא זמן התעוררות בחי' הנ"ל.

voir là-bas.] Cela correspond aux douze tribus et à la tribu de Lévi, qui les englobe toutes. C'est pourquoi nous récitons les Seli'hot et les Treize Attributs à partir de Roch 'Hodech Eloul, car c'est alors le moment de l'éveil du niveau mentionné plus haut.

5 וזהו שכתוב רחמיך רבים ה' כמשפטיך חייני שע"י בחינת רחמים רבים נמשך חיות כ"כ [כל כך] עד שאפילו במקום משפטיך חיינו וכמאמרנו כתבנו לחיים טובים וזהו שכתוב

Et c'est ce qui est écrit : « Grandes sont Tes miséricordes, Havaya ; selon Tes jugements, donne-moi la vie. » Car, par le niveau de la grande miséricorde, une force vitale est attirée à tel point que, même au lieu de « Tes jugements », la vie nous est accordée ; et comme nous le disons : « Inscrisonous pour une bonne vie. » Et c'est ce qui est écrit :

כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו אתה הוי' אבינו פי' כי הוי' אבינו הוא בחי' רחמים רבים הנ"ל
[י"ל [יש לומר] ע"ד מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פי' אמור שם שמציאות אבא מושפע מבחי' הפנימית דדיקנא
כוי

« Car Avraham ne nous connaît pas, et Israël ne nous reconnaît pas ; Toi, Havaya, Tu es notre Père.
» C'est-à-dire que « Havaya, notre Père » désigne le niveau de la grande miséricorde mentionnée
plus haut. [On peut l'expliquer dans le sens de ce qu'écrit le Ramaz, dans la paracha Emor, à cet
endroit : l'existence d'Abba reçoit son influx de l'aspect intérieur de la barbe, etc. ;

ועמ"ש על פסוק זה כי אברהם כוי גבי מגלת אסתר] ולכן אומרים בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה] אבינו
מלכנו

et voyez ce qui est écrit au sujet de ce verset, « Car Avraham », etc., à propos de Meguilat Esther.]
C'est pourquoi, pendant les Dix jours de techouva, nous disons : « Notre Père, notre Roi. »

והוא למעלה ממדרגת האבות שהן הן המרכבה וכמ"ש ושמי הוי' לא נודעתי להם פי' שלא היה להם
ידיעה והתחברות בשם הוי' אבינו שהוא בחי' רחמים רבים הנ"ל.

Et cela est au-dessus du rang des Patriarches, qui sont eux-mêmes le Char ; comme il est écrit : «
Mais par Mon Nom Havaya, Je ne Me suis pas fait connaître à eux » — c'est-à-dire qu'ils n'avaient
ni connaissance ni lien avec le Nom « Havaya, notre Père », qui est le niveau de la grande miséri-
corde mentionnée plus haut.

וזהו שכתוב במן שהוא בחי' הטל בחי' רחמים רבים אשר לא ידעון אבותיך שלא היו לאבות ידיעה בו
Et c'est ce qui est écrit au sujet de la manne, qui est le niveau de la rosée, le niveau de la grande
miséricorde : « que vos pères n'avaient pas connue », car les Patriarches n'en avaient pas
connaissance

(ועיין מזה ברבות במדבר רפ"א ס"פ ראה פי' אחרי ס"פ כ"ב בקהלת רבה בפי' ברבות הטובה דצי"ג ע"ב).
למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה וגוי.

(Voyez à ce sujet [Midrach] Rabba, Bamidbar, au début de la section 1 ; à la fin de la paracha Reé ;
paracha A'harei, à la fin de la section 22 ; dans Kohelet Rabba, dans la section « Quand les biens se
multiplient », page 93b.) « Afin de te faire savoir que l'homme ne vit pas seulement de pain », etc.

פ"י ע"ד מה שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] **כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו כי לא בזה יחיה האדם.**

Cela signifie, dans le sens de ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont enseigné : « Celui qui dit : "Je n'ai que la Torah" ne possède même pas la Torah. » Car l'homme ne vit pas par cela.

פ"י האדם עילאה שעל דמות הכסא כו' ע"ד מאמרז"ל [מאמרו רבותינו זכרונם לברכה] **ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים אלא כי על כל מוצא פ"י הוי' וגוי' דהיינו ע"י התבוננות שמשכיל ומתבונן שהתורה היא מוצא פ"י הוי' ודבורו של מקום ואורייתא וקוב"ה** [וקודשא בריך הוא] **כולא חד**

C'est-à-dire l'Homme supérieur (adam ila'a), qui est « au-dessus de la ressemblance du trône », etc., dans le sens de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Israël nourrit leur Père dans les Cieux. » « Mais de tout ce qui sort de la bouche de Havaya », etc. : c'est-à-dire par la contemplation, lorsque l'on réfléchit et médite que la Torah est « ce qui sort de la bouche de Havaya », la parole du Maître de l'univers, et que « la Torah et le Saint béni soit-Il ne font qu'un ».

והוא ענין טל תורה כמאמרז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **כל העוסק בתורה טל תורה מחייהו שהוא מבחי' סוכ"ע אלא שנתגשם באותיות גשמיות על הספר בדיו [ועמ"ש מענין טל תורה בד"ה האזינו השמים כו' תזל כטל אמרתי ובד"ה יחיינו מיומים]**

Et c'est là le secret de la « rosée de la Torah », comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Qui-conque s'adonne à la Torah, la rosée de la Torah le fait revivre » ; elle relève du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), mais elle s'est matérialisée en lettres matérielles, sur le rouleau, à l'encre. [Voyez aussi ce qui est écrit au sujet de la rosée de la Torah dans le discours commençant par « Prêtez l'oreille, ô cieux », etc., « ma parole se distillera comme la rosée », ainsi que dans le discours commençant par « Il nous fera revivre après deux jours ».]

וזהו למען הודיעך פ"י על ידי המן יודע לך זה שהוא בחי' טל אשר לא ידעון אבותיך כנ"ל ואעפ"כ [ואף על פי כן] **ויאכילך שנתגשם עד שדכו במדוכה. ומזה תבין ענין התורה שהוא מוצא פ"י הוי' כנ"ל רק שירדה ונתלבשה כו'.**

Et c'est là le sens de « afin de te faire savoir » : par la manne, cela te sera révélé, à savoir qu'elle relève du niveau de la rosée, « que tes pères n'ont pas connue », comme indiqué plus haut ; et pourtant, « Il t'a nourri », car elle s'est matérialisée au point qu'ils « l'ont pilée dans un mortier ». De là, tu comprendras le sens de la Torah, qui est « ce qui sort de la bouche de Havaya », comme indiqué plus haut, mais qui est descendue et s'est revêtue, etc.

ולכן על ידי זה יחיה האדם [ועיין עוד בפירוש כי על כל מוצא פי כו' בזהר פיתרו דפ"א ע"ב פקודי
רנ"ג א' נשא קכ"ב ב' קכ"ג א' ויחי דר"ג ע"א:]

C'est pourquoi l'homme vit par son intermédiaire. [Voyez aussi l'explication de « Car par tout ce qui sort de la bouche », etc., dans le Zohar, Parshas Yisro, page 81b ; Pekudei, 253a ; Naso, 122b et 123a ; Vayechi, page 203a.]

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/eikev/1/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak